تمرین شماره ۴ - الکترونیک ۱ (تحویل سه‌شنبه ۱۴۰۱ (اختیاری) (SP یعنی شبیه‌سازی اسپایس شود)

I_S (A)	V_{DON} (V)
10^{-15}	0.72
10^{-14}	0.66
10^{-13}	0.6
10^{-12}	0.54

$e^{v/V_{th}} \gg 1$

حال جدول $I_D\big|_{V_{DON}} = 1\,mA$

۱- فرض کنید V_{DON} را تعریف می‌کنیم $v = V_{th}\ln\left(\frac{1\,mA}{I_S \times 10^{-n}}\right) - (n-3)\frac{(V_{th}\ln 10)}{60^{mV}}$

دوره را کامل کنید.

(Google search or book search)!

۲- در رابطه $i_D = I_S(e^{v/V_{th}} - 1)$ تحقیق کنید ماهیت I_S از دما چگونه است. نشان دهید در ولتاژ ثابت دما چقدر اضافه شود تا جریان دیود دو برابر شود. حال اگر جریان مخرجی از دیود ثابت باشد تغییر دما و ولتاژ دوسر دیود را چگونه و چقدر عوض می‌کند.

$P_p = N_A$ $\quad n_p = \frac{n_i^2(T)}{N_A} \propto e^{-\frac{E_G}{kT}}$ $\quad n_i \propto e^{-E_G/2kT}$

$n_n = N_D$ $\quad P_n \propto e^{-E_G/kT}$ $\quad I_S \propto e^{-\frac{E_G}{nT}}$

۳- (مسأله طراحی) بسیاری از دماسنج‌هایی که در منزل روی دیوار هم نصب می‌شوند براساس آنچه در مسأله ۲ بدست آورده‌اید کار می‌کنند. آیا می‌توانید یک ترمومتر طراحی کنید!

آن قسمتی که مربوط به دیود و بایاس کردن آن است را نمایش دهید. نقشه المان‌های مداری و ... (مثل منبع ولتاژ، منبع جریان، مبدل A/D و ...) را فرض کنید دارید.

۴- با آنچه از فیزیک عملکرد دیود می‌دانید توضیح دهید: (در فضای استفاده شود تنها استدلال کنید)

الف) چرا جریان اشباع معکوس دیود تا حدی مشابه آنچه در ۲ بدست آورده‌اید دارد.

ب) در یک دیود p^+-n جریان در بایاس معکوس عمدتاً به چه صورت است؟ در همین دیود در بایاس مستقیم چطور؟

ج) جریان اشباع معکوس این سه دیود را با هم مقایسه کنید

a) $N_D = 10^{+15}$, $N_A = 10^{+18}\ (cm^{-3})$

b) $N_D = 2\times10^{+15}$, $N_A = 10^{+18}\ (cm^{-3})$

c) $N_D = 10^{+15}$, $N_A = 2\times10^{+18}\ (cm^{-3})$

$I_C \approx I_a$

$I_b \approx \frac{1}{2} I_a$

(SP)

(*) ۵- دامنه‌ریل (peak-peak) را برای ۴ ورودی زیر مقایسه کنید

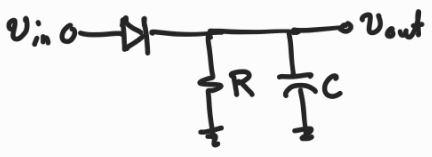

$R = 100\ \Omega$ ($10\ k\Omega$)

$C = 20\,\mu F$

($V_{DON} = 0.7^V$) (فرکانس عادی ورودی ۵۰ هرتز است)

a)

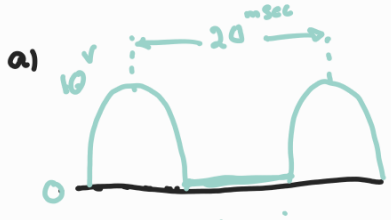

نیم موج سینوسی

b)

تمام موج سینوسی

c)

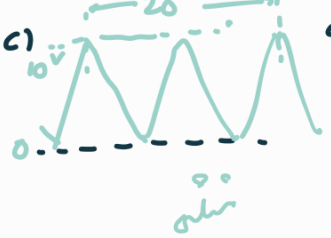

مثلثی

d)

دندانه‌ارهای

(SP)

۹- مقدار V_{out} را برای ورودی‌های V_c و v_{in} زیر رسم کنید

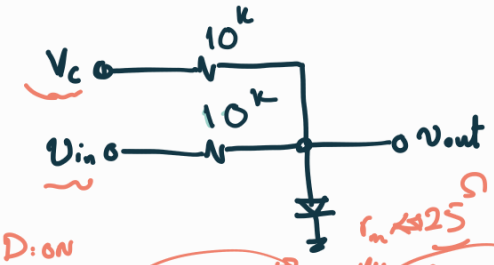

$V_c = 10^V$ D: ON

$r_d \approx 25\Omega$

$v_{out} \approx \frac{20}{20} = 0.5$ (10 // 20)

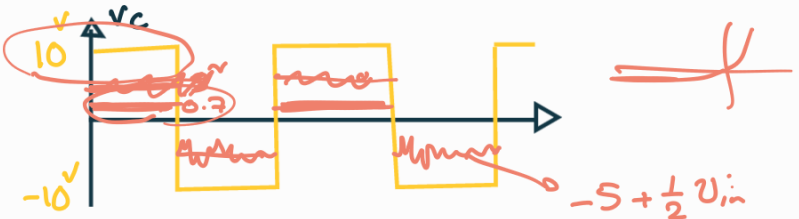

$V_c = 10^V$ D: OFF

$-10 = V_c$

$V_{out} = -5 + \frac{1}{2}v_{in}$

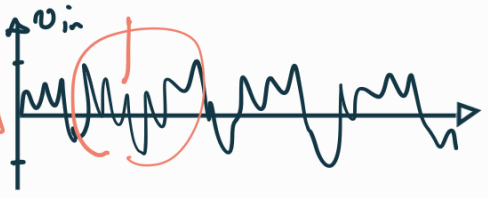

$\uparrow I_S \propto e^{-E_a/kT}$

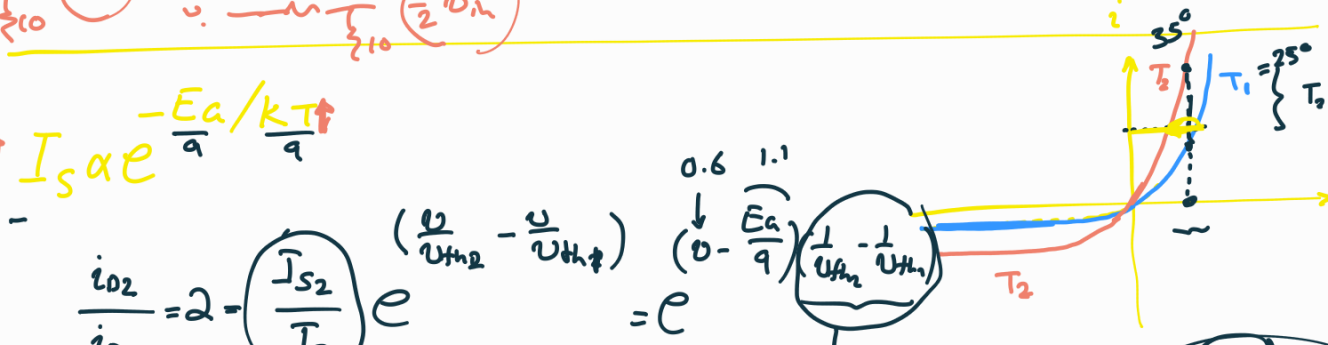

$\frac{i_{D2}}{i_{D1}} = 2 = \frac{I_{S2}}{I_{S1}} e^{\left(\frac{v}{v_{th2}} - \frac{v}{v_{th1}}\right)\left(0.6 - \frac{E_a}{q}\right)\left(\frac{1}{v_{th2}} - \frac{1}{v_{th1}}\right)} = e^{\frac{\Delta T}{T}}$

$e^{-\frac{E_a}{q}\left(\frac{1}{v_{th2}} - \frac{1}{v_{th1}}\right)}$

$T = 300$

$T = 305$

$0.69 = \ln 2 = -0.5 \frac{\Delta T}{300}$ → $\Delta T \cong 10°C$ — $T_2 = T_1 + 10°$

$\frac{kT_1 - kT_2}{(kT_2)(kT_1)}$

$i = i(T_0)\, 2^{\frac{T - T_0}{10}}$

$V = cte$

$\frac{1}{kT_2} - \frac{1}{kT_1}$

$I_S \propto e^{E_a/kT}$

$1^{mA} = I_{S1} e^{v_1/v_{th1}} = I_{S2} e^{v_2/v_{th2}}$

e^{E_a/kT_1}

$\frac{v_1 - \frac{E_a}{q}}{v_2 - \frac{E_a}{q}} = \frac{\frac{1}{kT_2}}{\frac{1}{kT_1}} = \frac{T_1}{T_2}$

$\Delta T = 1°$ $\begin{cases} T_1 = 300°K \cong T \\ T_2 = 301°K \cong T + \Delta T \end{cases}$

$v_1 + \Delta v$

$\frac{\Delta v}{\Delta T} = \frac{\left(v - \frac{E_a}{q}\right)}{T} = \frac{-0.6}{300} = -2\ mV/°K$

$f(x + \Delta x) = f(x) + \Delta x \left(\frac{\partial f}{\partial x}\right)$

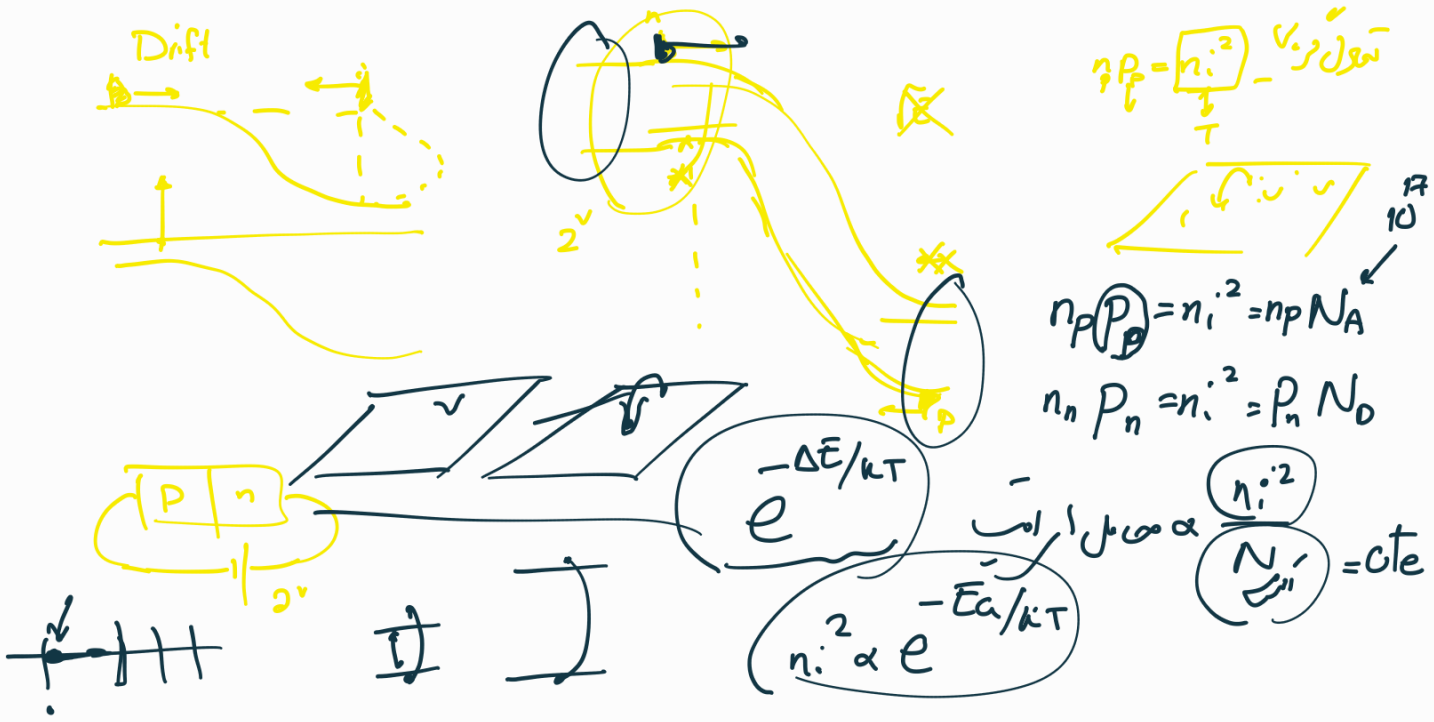

$I_S \propto A$ $\quad I_S \propto n_i^2$ $\quad I_S \propto q$

$E = \frac{1}{2}mv^2$ $\quad \frac{1}{2}\frac{q^2}{C}$ $\quad \frac{1}{2}Ri^2$ $\quad \frac{1}{2}I\omega^2$

10^{23}

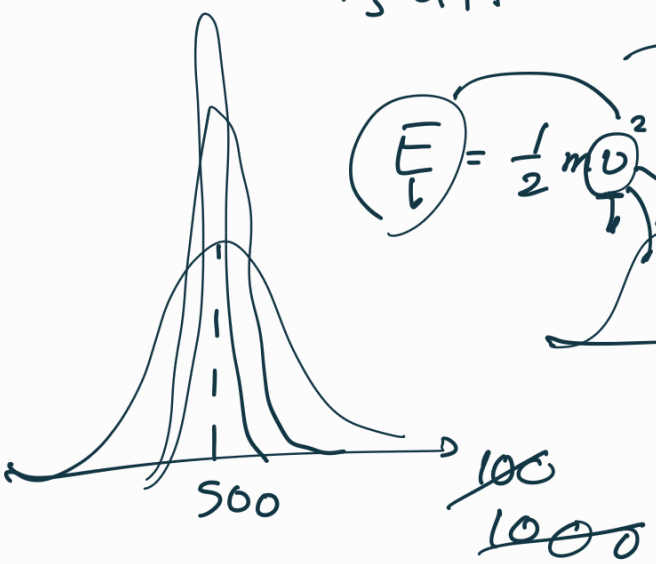

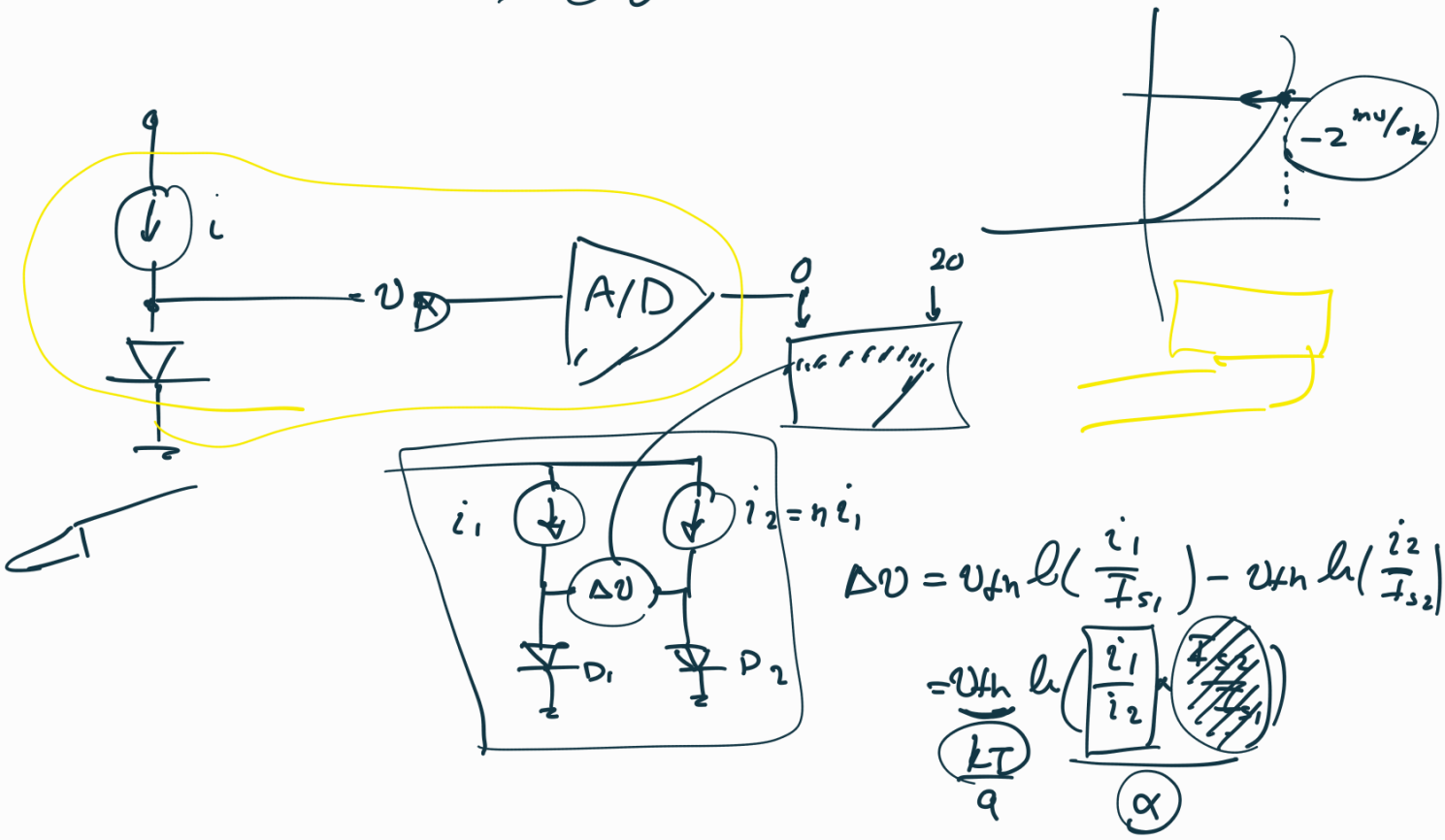

$\Delta v = v_{th} \ln\left(\frac{i_1}{I_{S1}}\right) - v_{th} \ln\left(\frac{i_2}{I_{S2}}\right)$

$= \frac{v_{th}}{\frac{kT}{q}} \ln\left(\frac{i_1}{i_2} \times \frac{I_{S2}}{I_{S1}}\right)$ $\quad \alpha$

$I_S \propto$ حاملان n_i^2

$np = ctn$

p^+-n $\quad$ کل جریان $\quad$ p^0-n

دیود ایده‌آل = 0 ولتاژ $\quad$ p^+-n خروجی از بایاس معکوس

جریان غالب = ولتاژ حامل اقلیت (خروجی از بایاس p^0 : n)

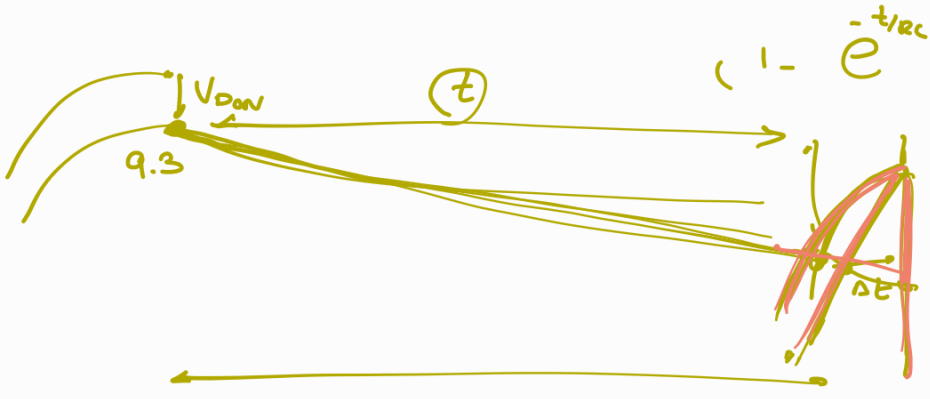

$(1 - e^{-t/RC} \approx \frac{t}{RC}$ $\quad RC \gg T$

$V_{rp} = \frac{9.3 \times t}{RC} \approx T$

$V_{rp} = \frac{9.3\,(T - \Delta t)}{RC}$

$V_{rpp} = \frac{9.3\left(\frac{T}{2} - \Delta t\right)}{RC}$

$RC \gg T \rightarrow \Delta t \ll T$

Δt بیشتر $>$ Δt کمتر $>$ $\Delta t = 0$ (ایده‌آل)